

Korpo, Vidskär
Vidskär
(2284)
Fältarbete
3.5.2007

MUSEIVERKET
Marinarkeologiska enheten
Stefan Wessman, 2007

Abstrakt

Den 3.5.2007 lyftes en bronskanna från förlisningsplatsen vid Vidskär av rädsla för att den annars skulle förstöras/försvinna. Vidskärsvraket påträffades 2003 av en grupp sportdykare från Nautic Club rf. Platsen har undersökts vid flera tillfällen efter att fyndet gjordes.

6.6.2007

Tvärminne

Datum

Plats

FM Stefan Wessman

Innehållsförteckning

Abstakt

Arkiv- och registeruppgifter

1. INLEDNING

2. FORNLÄMNINGENS LÄGE OCH TOPOGRAFI

3. ARBETET

Bilagor: Skiss av vraket

Arkiv- och registeruppgifter

Fornlämningens namn: Vidskär

Lämningens datering samt typ av undersökning: Granskningsdyk/Räddningslyft

Forskningsinstans: Museiverket/Arkeologiska avdelningen/Marinarkeologiska enheten

Utgrävningsledare: FM Stefan Wessman

Undersökningens finansier: Museiverket/marinarkeologiska enheten

Tidpunkt för fältarbetet: 3.5.2007

Id i registret för undervattensfynd: 2284

Kommun eller stad: Korpo

Registerby samt lägenhet: Vidskär

Vattenområdets ägare: Forststyrelsen

Sjökortsnr. eller grundkartans ID: Sjökortsserie A

Lägesuppgifter: WGS-84: Lat. 59.54,85, Long. 21.27,68

Djup: 10-30m

Tidigare fynd: SMM

Tidigare undersökningar: Fyndplatsen hittades av sportdykare från Nautic Club 2003

Diapositiv:

Svartvita negativ:

Färgnegativ:

Videoband:

Digitala bilder:

Ritningar:

Litteratur:

Original forskningsrapport: Museiverkets register för undervattensfynd

Bilagor:

Inledning

Fornlämningen vid Vidskär upptäcktes sommaren 2003 av en grupp sportdykare från Nautic Club rf. Dykarna påträffade föremål på havsbotten men kunde inte hitta något vrak utan endast lösa vrakdelar. Dykarna hämtade två trefotsgrytor som dom lyft från förlisningsplatsen till Sjöhistoriska museet.

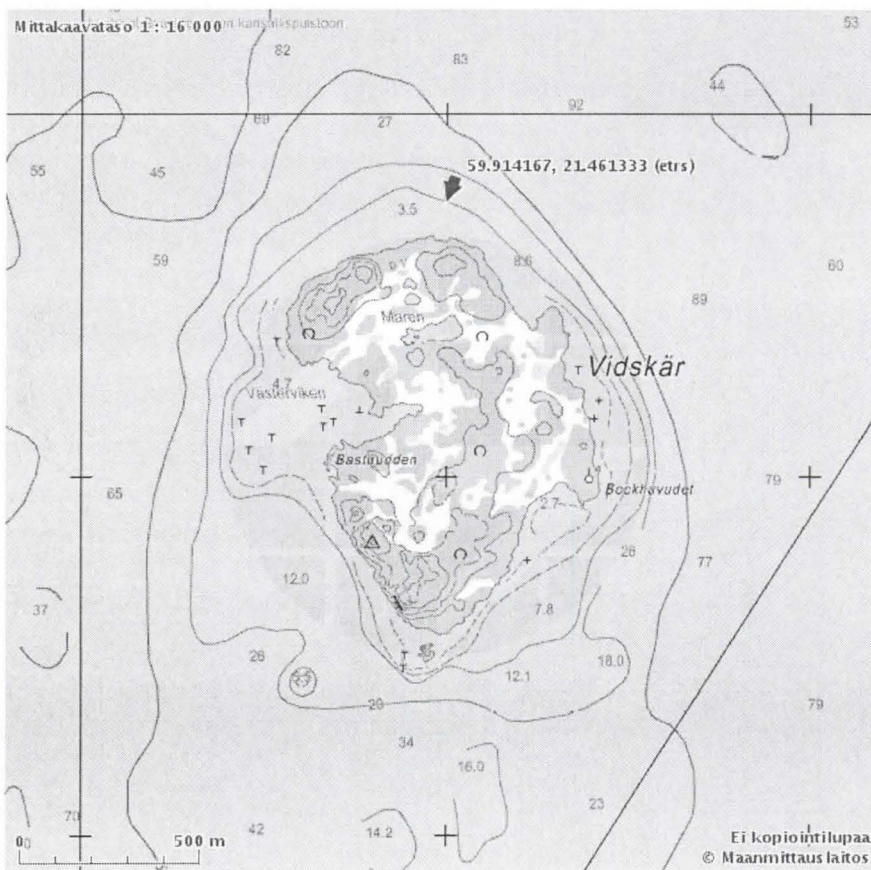
Hösten 2003 gjorde Museiverket ett kontrolldyk på platsen och kunde då konstatera att det fanns fler föremål på platsen. Dessutom hittades resterna av ett vrak på platsen i närheten av föremålen.

I början av maj 2007 var vi på plats för att dokumentera och lyfta föremål som löpte risk att förstöras eller försvinna från platsen. Vi hade begärt tjänstehjälp av gränsbevakningsväsendet som ställde upp med Bf Tursas för transporter och ROV-undersökningar

Fornlämningens läge och topografi

Vidskär ligger mitt på Vidskärsfjärden, som den gett namn åt. Vidskär är beläget ca 12 sjömil söder om Korppoo och drygt 5 sjömil nordväst om Jurmo. Vidskär är en rätt stor ö med branta klippstränder och därför rätt svårtillgänglig. Vidskär är rätt kallt med främst låga buskar och vindpinade träd.

Fornlämningen är belägen vid Vidskärs norra strand på 10-30m djup.

Arbetet

Vi lokaliserade stopet med Rov:n men som vanligt gick vraket inte att hitta med hjälp av dess kamera. Pekka Paanasalo och Stefan Wessman dök ned via Rov-kabeln till stopet och fotograferade det. Samtidigt undersöktes om stopet var löst från botten och lämpliga platser att mäta in stopets position sågs ut.

Efter det simmade vi för att söka vraket. Vi missade det med första rondan, men på tillbakavägen simmade vi rätt på det. Stannade och fotograferade trefotsgrytan som fanns nära ballasthögen. Efter det ägnade jag tid åt att försiktigt gräva fram lite mera av trädelarna, utan att det gav något resultat. I ballasthögen finns en del tegelstenar och också kalksten, som dock verkar vara av annan kvalitet än den krita som hittats vid egelskär.

Mitt i ballasthögen kan man skymta någonting som tolkas som kölsvinet med mastfoten. På båda sidor av högen sticker det fram spantändor. På den sida som grytan finns verkar det som om "kölen" fortsätter fram till grytan och kanske även förbi denna. I andra ändan av stenhögen finns det också en massa trädelar efter det att högen tar slut. På bägge sidor av stenhögen finns det trädelar, plankor, vilket ger ett intryck av att skeppet brutits sönder just på det här stället.

Minna Leino och Esa Nieminen dök för att mäta in och lyfta stopet. Stopet mättes in i förhållande till närliggande vrakdelar. En skiss av inmätningarna gjordes. Därefter grävdes lite runt stopet innan det lyftes över i en lyftkorg och sändes upp till ytan.

Stefan & Pekka dök för att lyfta trefotsgrytan. Det visade sig att den satt hårt fast i botten och att en massa hårdnad botten och en trädel kommer att följa med upp om grytan lyfts. Det krävs bättre utrustning och stor försiktighet för att ta tillvara grytan (utgrävning). Även innehållet i grytan hade hårdnat.

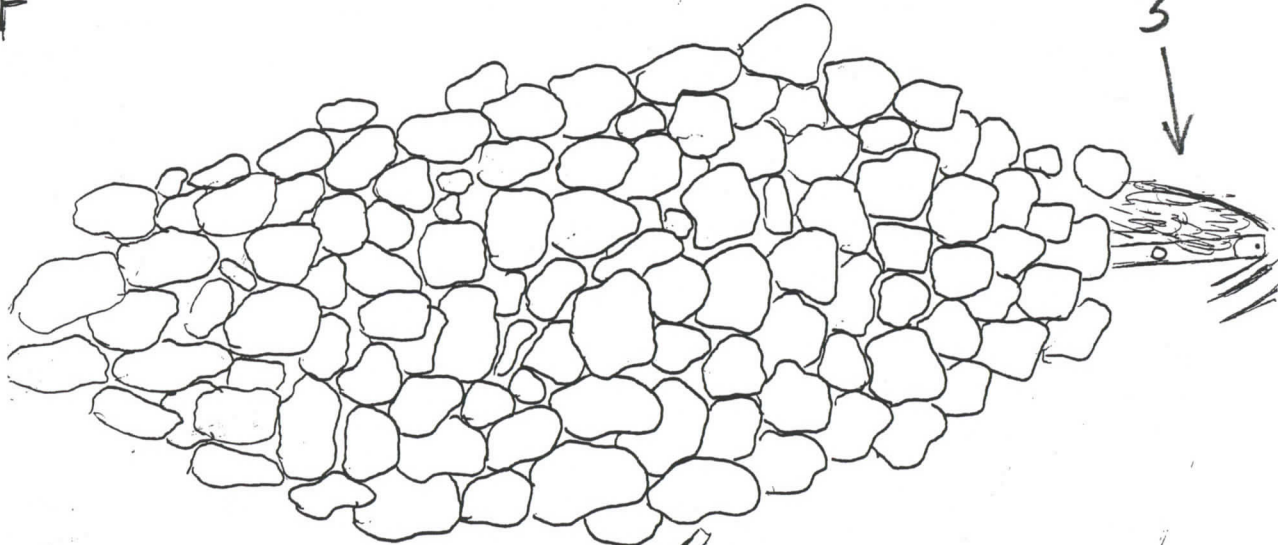
Jag beslöt att täcka in grytan istället för att den inte skulle vara så synlig. Efter det fortsatte vi med att granska området. Framåt från grytan verkar det ligga mycket saker, dels är där områden som är täckta av rost (järnföremål?), dels kalk stenar. En rund kvarnsten hittade vi också som har en tapp (trätapp?) mitt i kvarnstenen. Bortom stenhögen åt andra hållet ligger delar av sönderslagna trefotsgrytor (2st?), där finns även ett stort "knä" av samma slag som det nära kannans fyndplats.

Esa & Minna dök och mätte vrakets huvudmått. Ballaststenhögen är ca 10m lång och 4,60 bred. Maxlängd från trefotsgrytan till slutet av stenhögen var 15,5m.

VIDSKÄREN HILKY
LUONNOS 2/11/03

< 10 m

4

B

3= hyllyn toinen pää kivikasan alla
4= isompi puukappale (muistuttaa sikokölin osaa ?)
B= hyllyn jäänteet kivikasan alla
X3= metalliastia

Vidskär Työ n:o 05.2003.4

Luonnos n:o 2

Aika: 2003-10-07

Luonnos: Stefan Wessman

Paikka: Korppoo, Vidskär

Koordinaatit: WGS 84 59 54,85 N 021 27,68 E

Pekka Paanasalo

STEFAN WESSMAN